

Advies 58/2018 van 4 juli 2018

Betreft: Voorontwerp van wet houdende diverse bepalingen inzake burgerlijk recht en tot vereenvoudiging van de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek en het Gerechtelijk Wetboek betreffende de onbekwaamheid en van de wet van 17 maart 2013 tot hervorming van de regelingen inzake onbekwaamheid en tot instelling van een nieuwe beschermingsstatus die strookt met de menselijke waardigheid (CO-A-2018-039)

De Gegevensbeschermingsautoriteit;

Gelet op de wet *van 3 december 2017 tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, inzonderheid op artikel 23 en 26;

Gelet op het verzoek om advies van de Minister van Justitie, Koen GEENS, ontvangen op 9 mei 2018;

Gelet op het verslag van Mireille Salmon;

Brengt op 4 juli 2018 het volgend advies uit:

I. ONDERWERP EN CONTEXT VAN DE AANVRAAG

1. De Minister van Justitie, de heer Koen Geens, verzoekt de Gegevensbeschermingsautoriteit een advies uit te brengen over het « *Voorontwerp van wet houdende diverse bepalingen inzake burgerlijk recht en tot vereenvoudiging van de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek en het Gerechtelijk Wetboek betreffende de onbekwaamheid, en van de wet van 17 maart 2013 tot hervorming van de regelingen inzake onbekwaamheid en tot instelling van een nieuwe beschermingsstatus die strookt met de menselijke waardigheid* » (hierna het Voorontwerp van wet)¹ Er zijn diverse amendementen voor de procedure inzake onbekwaamheid, zonder duidelijk of ernstige gevolgen voor de persoonsgegevensbescherming, uitgezonderd de oprichting van een centraal register van de bescherming van de personen, hierna het « *Register* » genoemd (vierde deel, boek 4, hoofdstuk X van het Wetboek, artikel 1253/1 afdeling 4 met als titel « *Het centraal register van de bescherming van de personen* »). Deze gegevensbank dient « *voor het beheer, de opvolging en de behandeling van procedures betreffende de beschermde personen* » en zal gelden als « *authentieke bron* » voor alle akten en gegevens die erin zijn opgenomen (artikel 86 van het Voorontwerp van wet).
2. De FOD Justitie, die « *de beheerder* » wordt genoemd, is belast met de inrichting en het beheer van het Register, en wordt beschouwd als verantwoordelijke voor de verwerking (artikel 87 van het Voorontwerp van wet).

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Voorafgaande opmerking

3. Het Voorontwerp refereert meerdere keren naar de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVP"). Bij het schrijven van dit advies, was deze wet slechts gedeeltelijk aangepast op het ogenblik van de inwerkingtreding van de AVG. De organisatorische aspecten van de gegevensbescherming in België zijn geregeld in de organieke wet van 3 december 2017 tot

---

¹ Deze bepalingen strekken ertoe de bestaande beschermingsprocedures aan te passen aan de moeilijkheden die de actoren op het terrein hebben ondervonden ingevolge de inwerkingtreding van de wet van 17 maart 2013 tot hervorming van de regelingen inzake onbekwaamheid en tot instelling van een nieuwe beschermingsstatus die strookt met de menselijke waardigheid. Zoals verduidelijkt in de Memorie van toelichting, strekte deze wet van 2013 ertoe om het beginsel van de categorisering van onbekwame personen op te heffen en te voorzien in een "beschermingsregeling à la carte" afgestemd en aangepast aan de behoeften van de persoon (Memorie van toelichting, blz. 2). Deze wet strekt er eveneens toe om de onbekwame personen een maximale autonomie te laten behouden zodat zij in de eerste plaats worden begeleid en niet systematisch onder de "voogdij" van een bewindvoerder worden geplaatst (Ibid, blz. 2.).

oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit. Elke referentie naar de Privacycommissie moet dus vervangen worden door de huidige naam van haar rechtsopvolger, de Gegevensbeschermingsautoriteit. Een ontwerp van kaderwet « *betreffende de bescherming van natuurlijke personen ter vaststelling van bepaalde materiële regels voor de bescherming van persoonsgegevens* » is in voorbereiding (zie advies 33/2018 van de Privacycommissie over het « *Voorontwerp van wet betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens, terug te vinden op deze link* » https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/advies_33_2018.pdf). Er moet over gewaakt worden dat het Voorontwerp wordt aangepast in functie van mogelijke ontwikkelingen in de wetgeving op dit punt, met name voor wat de regels betreffen aangaande de verwerking van gerechtelijke gegevens die het voorwerp zouden kunnen uitmaken van specifieke nationale regels (zie hieronder).

2. Rechtmatigheid - Doeleinde - Proportionaliteit - Transparantie

a) Rechtmatigheid

4. De verwerking van gerechtelijke persoonsgegevens, zoals de persoonsgegevens die het toekomstige Register zal bevatten, is in principe verboden (zie artikel 8, §1 van de WVP - artikel 10 AVG dat in dit verband verwijst naar de nationale of Europese wet). Op grond van artikel 8, §2 WVP dat - bij het schrijven van dit advies - nog in werking is, is dit opgelegd verbod echter niet van toepassing op de verwerkingen die onder meer worden verricht:

- a) onder toezicht van een openbare overheid of van een ministeriële ambtenaar in de zin van het Gerechtelijk Wetboek, indien de verwerking noodzakelijk is voor de uitoefening van hun taken;
- b) door andere personen, indien de verwerking noodzakelijk is voor de verwezenlijking van doeleinden die door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie zijn vastgesteld (artikel 8, §1 WVP).

De Gegevensbeschermingsautoriteit verzoekt de wetgever om desgevallend de equivalente bepalingen te raadplegen in de toekomstige kaderwet die de WVP zal opheffen en vervangen.

5. De personen die gemachtigd worden om toegang te krijgen tot de gegevens worden expliciet vermeld in artikel 88, §1 van het Voorontwerp van wet). Het gaat om de volgende categorieën personen : « *De magistraten van de rechterlijke orde bedoeld in artikel 58bis, de griffiers en bewindvoerders, in het kader van de vervulling van hun wettelijke opdrachten, alsook de*

beschermde persoon of, na zijn overlijden, zijn erfgenamen, de vertrouwenspersoon en, in het algemeen, elkeen die partij is in een procedure waarvan de behandeling door het register wordt verzekerd, hun advocaten, de notarissen, de gerechtsdeurwaarders en de beheerder ».

6. De Koning kan andere categorieën van personen de toestemming geven om die gegevens te raadplegen onder de voorwaarden die hij bepaalt (artikel 88 van het Voorontwerp van wet). De Autoriteit merkt op dat overeenkomstig artikel 36.4 van de AVG het toekomstig koninklijk besluit aan haar moet worden voorgelegd voor voorafgaand onderzoek. Hiermee kan zij beoordelen of de openstelling van deze toegang rechtmatig en verenigbaar is met het doeleinde van de verwerking van de betrokken gerechtelijke gegevens.

b) Doeleinde

7. Krachtens artikel 5.1.b van de AVG moeten persoonsgegevens worden verkregen voor welbepaalde doeleinden en mogen zij niet verder worden verwerkt op een wijze die daarmee onverenigbaar is. De omschrijving van de nagestreefde doeleinden moet dus zo precies, gedetailleerd en volledig mogelijk zijn.
8. Het doeleinde van het Register is het samenstellen van een geïnformatiseerde gegevensbank « voor het beheer, de opvolging en de behandeling van procedures betreffende de beschermde personen » (artikel 86 van het Voorontwerp).
9. Het Register zal bovendien een platform zijn voor de uitwisselingen tussen de rechtbank en de verschillende betrokken actoren (artikel 76, Memorie van toelichting en commentaar bij artikel 86 van het Voorontwerp).
10. Het zal alle gegevens en stukken bevatten met betrekking tot de procedures betreffende de beschermde persoon en de bewindvoering van zijn goederen (deze procedures worden uitdrukkelijk vermeld in artikel 86 van het Voorontwerp²).
11. Het Register zal de authentieke bron zijn voor alle gegevens die erin zijn opgenomen (artikel 86 van het Voorontwerp van wet). Het Voorontwerp regelt een overgangsstelsel voor de documenten die op het ogenblik van de inwerkingtreding van het Voorontwerp op papieren drager worden bijgehouden op de griffie: zij worden geacht deel uit te maken van het register. Zij hoeven niet te worden opgeladen in het register en zijn raadpleegbaar ter griffie (artikel 78 van het Voorontwerp van wet). De Autoriteit stelt zich echter vragen over het statuut van

---

² Het betreft de procedures bedoeld in Boek I, titel XI, hoofdstukken II en II/1 van het Burgerlijk Wetboek en het vierde deel, boek IV, hoofdstuk X, afdeling 1 van Gerechtelijk Wetboek.

deze papieren stukken: maken zij deel uit van het register als authentieke bron? De Autoriteit leidt af uit de definitie van het Register in artikel 86, namelijk « *een geïnformatiseerde gegevensbank* », dat alleen de elektronisch opgeladen stukken in het register een authentieke informatiebron zijn en niet de papieren stukken die voor de inwerkingtreding van het Voorontwerp werden verzameld zelfs al maken deze vroegere papieren documenten volgens artikel 78 van het Voorontwerp toch deel uit van het Register. Indien dit het geval is, moet het statuut van deze papieren stukken van voor de inwerkingtreding van het Voorontwerp, worden opgehelderd.

12. De Autoriteit heeft overigens vragen over het verband tussen het « *administratief dossier* » waarvan sprake in de artikelen 83a en 86 van het Voorontwerp en het « *Register* ». Het volstaat om op te helderen of het hier al of niet gaat om gescheiden gegevensbanken en in welke mate de stukken van het administratief dossier zich al dan niet bevinden in het Register als authentieke bron.
13. De Autoriteit stelt vast dat het doeleinde van het Register welbepaald en uitdrukkelijk omschreven is, mits de hierboven aanbevolen ophelderingen worden gegeven en de aanbevolen procedures worden ingevoerd.

c) Proportionaliteit

14. Artikel 5.1.c AVG bepaalt dat persoonsgegevens “toereikend moeten zijn, ter zake dienend en beperkt tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt. De verantwoordelijke voor de verwerking moet bij de keuze voor een bepaalde verwerkingwijze, erover waken dat hij opteert voor die modaliteiten die het minst de privacy van de betrokkenen aantasten. Een inmenging in het recht op bescherming van de gegevens van de betrokkenen, moet voor de verwerkingsverantwoordelijke immers proportioneel zijn ten opzichte van de doeleinden van die verwerking.
15. De *gegevens van het Register* worden vastgesteld aan de hand van de verwijzingen naar de procedures waarop zij betrekking hebben (artikel 86 van het Voorontwerp)³. Er is geen precieze lijst van de betrokken gegevens; er wordt echter bepaald dat de meer technische aspecten zoals de nadere omschrijving van de gegevens en modaliteiten voor de inrichting en de werking van het register het voorwerp moeten uitmaken van een Koninklijk besluit waarover de Gegevensbeschermingsautoriteit zich moet uitspreken (artikel 91 van het

---

³ Artikel 86 van het Voorontwerp: Het register verzamelt alle stukken en gegevens met betrekking tot de procedures beoogd in het huidige hoofdstuk [het vierde deel, boek IV, hoofdstuk X, afdeling 1 van Gerechtelijk Wetboek] en de procedures bedoeld in Boek I, titel XI, hoofdstukken II en II/1 van het Burgerlijk Wetboek ».

Voorontwerp van wet en Memorie van toelichting, blz. 8 *juncto* artikel 36.4 AVG. De Autoriteit is van mening dat het Register slechts als authentieke bron kan worden beschouwd van zodra de precieze lijst met authentieke gegevens zal worden geleverd, hetzij in deze wet hetzij in het toekomstig koninklijk besluit. In dit verband verwijst de Autoriteit naar haar aanbeveling uit eigen beweging nr. 09/2012 van 23 mei 2012 in verband met authentieke gegevensbronnen in de overheidssector⁴.

16. De *toegang tot de gegevens van het Register* is beperkt tot de op limitatief omschreven categorieën personen in het Voorontwerp van wet (artikel 88, §1 van het Voorontwerp, zie hierboven onder de titel rechtmatigheid). De beheerder van het Register (zie hieronder, onder de titel Verantwoordelijke voor de verwerking) is niet gemachtigd om de gegevens van het Register aan andere personen mee te delen. De toegang tot het Register kan echter worden uitgebreid naar anderen personen via een Koninklijk besluit dat wordt genomen na raadpleging van de Autoriteit (artikel 88, §2 van het Voorontwerp).
17. Het Voorontwerp van wet vermeldt *de gevallen waarin het Register verplicht moet worden gebruikt*. Het gaat vooreerst over het indienen van het oorspronkelijk verzoekschrift dat ertoe strekt een te beschermen persoon onder rechterlijke bescherming te laten plaatsten (artikel 75, Memorie van toelichting, blz. 8). Het commentaar bij de betrokken artikelen verduidelijkt dat het verzoekschrift in het systeem kan worden opgeladen vanaf een privécomputer die voorzien is van een elektronische identiteitskaartlezer of bij gebrek daaraan, op de griffie van het vrederegerecht waar computers ter beschikking zullen worden gesteld van de rechtzoekenden (commentaar bij de artikelen, artikel 75, blz. 64).
18. Vervolgens omschrijft het Voorontwerp nader de categorieën personen voor wie het gebruik van het Register verplicht zal zijn om in het kader van de bescherming van de betrokken personen, stukken ter griffie te betekenen, mee te delen of neer te leggen: het vrederegerecht, met inbegrip van de griffie, het openbaar ministerie, de andere openbare diensten, de advocaten, gerechtsdeurwaarders, notarissen, de private stichtingen die zich uitsluitend inzetten voor de te beschermen persoon en de stichtingen van openbaar nut die voor de te beschermen personen over een statutair ingesteld comité belast met het opnemen van bewindvoeringen beschikken, gevestigd in België en die in het register zijn ingeschreven (artikel 76, 1ste lid van het Voorontwerp). Het gaat eveneens over elke andere persoon in

---

⁴ Zie de Aanbeveling uit eigen beweging nr. 09/2012 van 23 mei 2012 in verband met authentieke gegevensbronnen in de overheidssector, blz. 5 §13 « *In het kader van een authentieke bron mogen enkel gegevens worden ingezameld/bewaard/doorgegeven die relevant en niet overmatig zijn. Het proportionaliteitsbeginsel legt ter zake op verschillende vlakken beperkingen op, met name omtrent: a. de groep van betrokkenen over wie gegevens worden verwerkt; b. de aard en de hoeveelheid gegevens die verwerkt worden; c. de categorieën van derden aan wie de gegevens verstrekt kunnen worden.* »

zover hij ingeschreven is in het register voor de betrokken procedure (artikel 76, 2de lid). Het Voorontwerp van wet preciseert overigens dat de inschrijvingsprocedure in het Register bepaald zal worden door de Koning (artikel 89 van het Voorontwerp van wet).

19. Voor particulieren is het gebruik van het Register in principe slechts verplicht op voorwaarde dat zij hebben ingestemd met dat gebruik en dat zij geldig zijn ingeschreven in het Register (artikel 76, §1, 2e lid, §4, en de Memorie van toelichting, blz.8). Bij gebrek aan een inschrijving gebeuren de kennisgevingen of neerleggingen ten aanzien van die particulieren in papieren vorm (Memorie van toelichting, blz. 65).
20. De *gevolgen van het gebruik of het niet gebruik van het Register* worden duidelijk vermeld in het Voorontwerp van wet: in alle gevallen waarin het gebruik van het register verplicht is, moeten de kennisgevingen, mededelingen en neerleggingen geschieden via elektronische weg, zo niet kunnen zij als nietig en «*nietbestaand worden beschouwd*». (Artikel 76,§ 3 van het Voorontwerp van wet en Memorie van toelichting, blz. 8).
21. Gelet op wat voorafgaat, beschouwt de Autoriteit dat de voorgenomen gegevensverwerking proportioneel is als bedoeld in artikel 5.1.c. AVG, op voorwaarde dat wordt opgehelderd welke gegevens in het Register zijn opgenomen.

d) Transparantie

22. Krachtens artikel 13 en 14 van de AVG moet er over de voorgenomen verwerking diverse informatie worden verstrekt aan de betrokken persoon (verantwoordelijke voor de verwerking, doeleinden, bestemming van de gegevens,...) op het ogenblik dat de hem betreffende gegevens verkregen worden.
23. Artikel 89 van het Voorontwerp van wet voorziet in een informatieplicht voor de beheerder (FOD Justitie) tegenover de beschermde of te beschermen persoon, volgens de modaliteiten vast te stellen door de Koning na advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit. De lijst met de limitatief voorziene, te verstrekken informatie, (betrokken gegevens van het register, categorieën personen die toegang hebben tot die gegevens, bewaartermijn van de gegevens, verantwoordelijke voor de verwerking en de manier waarop de persoon zijn gegevens kan inzien). Deze lijst biedt minder informatie dan opgelegd in de artikelen 13 en 14 van de AVG.
24. De Gegevensbeschermingsautoriteit is van mening dat het de wetgever vrij staat om te voorzien in een verminderde informatieplicht in het kader van verplichtingen die specifiek voorzien zijn in het Nationaal Belgisch recht. Paragraaf 5 van artikel 14 van de AVG voorziet

immers in een uitzondering op deze informatieplicht wanneer dergelijk verkregen gegevens niet werden ingezameld bij de betrokkene. Zo wordt de verwerkingsverantwoordelijke vrijgesteld om de voormelde informatie te verstrekken wanneer het verkrijgen of de mededeling van informatie uitdrukkelijk is voorzien door het Unierecht of het lidstatelijk recht waaraan de verwerkingsverantwoordelijke onderworpen is en dat voorziet in gepaste maatregelen om de gerechtvaardigde belangen van de betrokkene te beschermen. In dit geval is de Autoriteit van mening dat tot het bewijs van het tegendeel, de informatie die aan de betrokkene moet worden verstrekt krachtens artikel 89 van het Voorontwerp voor hem volstaan om zijn rechten uit te oefenen in het kader van de betrokken gerechtelijke procedures, onder voorbehoud van de 2 aanbevolen verbeteringen als hierna vermeld.

25. Ten eerste, rekening houdend met de mogelijkheid dat de toegang tot het Register wordt uitgebreid naar nieuwe categorieën personen via een Koninklijk besluit (artikel 88, §2 van het Voorontwerp van wet) en rekening houdend met het gevoelig karakter van de gegevens die in het Register worden verwerkt, acht de Autoriteit het raadzaam om de betrokkenen van wie de gegevens in het Register worden verwerkt, de mogelijkheid te geven om concreet toegang te verkrijgen tot de identiteit van de personen die hun gegevens in het Register hebben geraadpleegd. In elk geval, indien de wetgever van mening is dat het niet nodig is om in deze mogelijkheid te voorzien, geldt dat naast de verplichting van artikel 15 van de AVG om de betrokkene toegang te geven tot de «ontvangers of categorieën ontvangers » aan wie de gegevens werden meegedeeld, een indirecte controle van deze toegangen toegelaten zou moeten zijn.
26. Ten tweede zou het ook opportuun zijn om te voorzien in een heldere informatie voor de betrokkenen over hun recht om een klacht in te dienen bij een toezichthoudende autoriteit en dit in functie van de nog te bepalen bevoegde autoriteit (zie paragraaf 34 hieronder).

3. Bewaartermijn

27. Volgens artikel 5.1.e AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
28. Artikel 90 van het Voorontwerp bepaalt dat de gegevens van het register bewaard worden gedurende de vijf jaren die volgen op de beschermingsmaatregelen, en dat bij het verstrijken van die termijn de gegevens naar het Rijksarchief worden overgebracht.

29. De aldus bepaalde bewaartermijn kan als passend worden beschouwd in het licht van artikel 5.1.d van de AVG

4. Aansprakelijkheid, functionaris voor gegevensbescherming en beveiligingsmaatregelen

a) Verwerkingsverantwoordelijke

30. De AVG definieert de verantwoordelijke voor de verwerking in artikel 4.1, § 7. Het gaat over de « *natuurlijke persoon of rechtspersoon, een overheidsinstantie, een dienst of een ander orgaan die / dat, alleen of samen met anderen, het doel van en de middelen voor de verwerking van persoonsgegevens vaststelt* ».

31. Het Voorontwerp van wet duidt in artikel 87, §2 uitdrukkelijk de FOD Justitie aan als « *verantwoordelijke voor de verwerking* » als bedoeld in artikel 4.1, § 7 AVG. Er wordt verduidelijkt dat de FOD Justitie bovendien de « *beheerder* » is die instaat voor de inrichting en het beheer van het Register alsook voor de werking en het gebruik ervan (artikel 87, §1).

32. De Memorie van toelichting preciseert dat de verantwoordelijkheid van het register wordt uitgeoefend door de FOD Justitie « *in samenwerking* » met de rechterlijke orde: « *Met het oog op de toepassing van de Europese Algemene Privacyverordening 2016/679 vanaf 25 mei 2018 dient evenwel een kanttekening te worden gemaakt bij de draagwijdte van de verantwoordelijkheid van de FOD Justitie. Gelet op de finaliteiten van het register zal de FOD In zijn beheer ervan deels afhankelijk zijn van de rechterlijke orde. Immers, de FOD kan bepaalde van zijn verplichtingen als verantwoordelijke voor de verwerking slechts nakomen mits medewerking van de rechterlijke orde, in het bijzonder de griffies. Bijvoorbeeld, in de mate dat de griffies de gerechtelijke gegevens voor het register aanleveren kan de FOD niet instaan voor de kwaliteit en de juistheid van de gegevens. Ook de aangestelde voor de gegevensbescherming van de FOD zal zich genoodzaakt zien zijn opdrachten eveneens jegens de rechterlijke orde uit te oefenen om werkelijk te kunnen instaan voor de correcte toepassing van de privacywetgeving.* » (Commentaar bij de artikelen, blz. 69).

33. De Memorie van toelichting verduidelijkt ook dat het register in de praktijk « *in overleg met de rechterlijke orde moeten beheerd worden, bijvoorbeeld in het kader van artikel 42 van de wet van 18 februari 2014 betreffende de invoering van een verzelfstandigd beheer voor de rechterlijke organisatie.* » (Commentaar bij de artikelen, blz. 69). Ter verduidelijking: artikel 10 van deze wet betreffende een verzelfstandigd beheer voor de rechterlijke organisatie richt een College van hoven en rechtbanken op dat instaat voor de goede algemene werking van

de zetel. Meer in het bijzonder biedt dit College: « *ondersteuning aan het beheer binnen de hoven van beroep en arbeidshoven, rechtbanken en vrederechten* » en geeft voor dit doel « *aanbevelingen en dwingende richtlijnen aan alle directiecomités van respectievelijk de hoven van beroep en arbeidshoven, rechtbanken en vrederechten* » (artikel 10 van de wet van 18 februari 2014 betreffende de invoering van een verzelfstandigd beheer voor de rechterlijke organisatie).

34. De Gegevensbeschermingsautoriteit is van menig dat in deze context de rol van de rechterlijke orde moet worden verduidelijkt met betrekking tot de voorgenomen gegevensverwerking en de mogelijke impact van het verzelfstandigd beheer als voorzien in de voormelde wet. Er moet met name worden opgehelderd wie de verwerkingsverantwoordelijke is, de rechterlijke orde of FOD Justitie of dat zij gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken zijn, waarna desgevallend de bevoegde autoriteit voor het toezicht op de verwerking eveneens moet worden opgehelderd. De Gegevensbeschermingsautoriteit is immers niet belast met het toezicht op de verwerkingen die de hoven en rechtbanken (en het openbaar ministerie) hebben verricht in de uitoefening van hun gerechtelijke taken (artikel 4, §2 van de wet van 3 december 2017 tot oprichting van en Gegevensbeschermingsautoriteit). Bij een gezamenlijke verantwoordelijkheid, zouden gepaste akkoorden moeten worden afgesloten die de respectievelijke verplichtingen van iedere partij bepalen met name met betrekking tot de uitoefening van de rechten van de betrokkenen (artikel 26 AVG).
35. Indien evenwel de FOD Justitie de enige verwerkingsverantwoordelijke is van het Register, zoals het Voorontwerp laat uitschijnen, wil de Gegevensbeschermingsautoriteit eraan herinneren dat de FOD Justitie als verwerkingsverantwoordelijke moet waken over de kwaliteit van de daarin opgenomen gegevens, , *a fortiori* omdat het Register moet dienen als authentieke bron. In dit verband verwijst de Autoriteit naar haar aanbeveling uit eigen beweging nr. 9/2012 van 23 mei 2012 in verband met authentieke gegevensbronnen in de overheidssector. Zeker, de leden van de rechterlijke orde zijn verantwoordelijk voor de gegevens die zij inbrengen maar de verwerkingsverantwoordelijke is in fine verantwoordelijk voor de kwaliteit van de gegevens van dit Register. Dit gezegd zijnde, verzoekt de Autoriteit de wetgever om de wijzen van beroep voor de betrokkenen tegen fouten in het Register te verduidelijken.
36. Ook stelt de Autoriteit voor om de mogelijkheid te overwegen om in de feiten, de rechterlijke orde - in zijn geheel - of het hierboven vernoemde College van hoven en rechtbanken - de enige verwerkingsverantwoordelijke te laten zijn, terwijl de FOD Justitie in werkelijkheid slechts een « *beheerder* » verwerker zou zijn, belast met het aanleveren van technische middelen voor de verwerking, zonder echt controle te hebben op het doeleinde noch de

kwaliteit van de gegevens. In ieder geval moet de kwalificatie van de rol van de partijen overeenstemmen met de realiteit van de verwerking, op straffe van een herkwalificering van de rol van de partijen (cf. artikel van de AVG). Bijgevolg verzoekt de Autoriteit de wetgever om nader te omschrijven hoe de aangeduide verwerkingsverantwoordelijke(n) beschik(t)(ken) over de mogelijkheid de doeleinden en middelen van de verwerking te bepalen, overeenkomstig de definitie van de verwerkingsverantwoordelijke volgens de AVG (artikel 4.7 AVG).

b) De functionaris voor gegevensbescherming

37. Het Voorontwerp bepaalt dat de beheerder een « *aangestelde voor de gegevensbescherming* » aanstelt die onder meer wordt belast met het verstrekken van adviezen inzake de beveiliging van persoonsgegevens en de uitvoering van opdrachten inzake de beveiliging van gegevens die door de Koning worden bepaald, na advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit (artikel 87, §3 van het Voorontwerp van wet).
38. De Gegevensbeschermingsautoriteit veronderstelt dat het gaat om de functie « *functionaris voor gegevensbescherming* », bedoeld onder artikel 37 van de AVG en niet de « *aangestelde voor gegevensbescherming* » bedoeld onder artikel 17bis van de WVP van 8 december 1992 die binnenkort zal worden opgeheven door de Kaderwet.
39. Voor zover de FOD Justitie de verwerkingsverantwoordelijke is (zie de opmerkingen hierboven), vraagt de Autoriteit zich af in welke mate de functionaris specifiek zal zijn voor het Register of dezelfde functionaris die de FOD Justitie krachtens artikel 37.1 van de AVG moet aanstellen voor al zijn verwerkingen. Indien de rechterlijke orde moet worden beschouwd als verantwoordelijke voor de verwerking of medeverantwoordelijke, moet worden benadrukt dat de AVG de « *gerechten bij de uitoefening van hun rechterlijke taken* » vrijstelt van de verplichting om een functionaris aan te stellen (artikel 37.1 AVG). Maar het is echter niet verboden er een aan te stellen. Ook hier is met betrekking tot de functie van de functionaris voor gegevensbescherming, al dan niet specifiek voor het Register, een opheldering aanbevolen.
40. De Autoriteit stelt vast dat erin is voorzien dat de regels volgens dewelke de aangestelde voor de gegevensbescherming zijn opdrachten zal vervullen, voor advies aan haar worden voorgelegd. In dit verband verwijst de Autoriteit naar haar Aanbeveling over dit onderwerp (Aanbeveling nr 04/2017 van 24 mei 2017 betreffende de aanwijzing van een functionaris voor gegevensbescherming in toepassing van de Algemene Verordening

Gegevensbescherming (AVG) en in het bijzonder de toelaatbaarheid van het cumuleren van deze functie met andere functies waaronder die van veiligheidsconsulent).

41. De opdrachten van deze « *aangestelde* » zijn nader omschreven in het Voorontwerp van wet. De Autoriteit merkt in dit verband op dat het zou volstaan om te verwijzen naar artikel 39 van de AVG waarin de opdrachten van de functionaris voor gegevensbescherming zijn bepaald. De Autoriteit benadrukt dat bepaalde taken die in het Voorontwerp zijn opgenomen niet verenigbaar zijn met de onafhankelijkheid die voor deze functie vereist is (artikel 38.6 van de AVG). Het gaat onder meer over de opdracht die zou bestaan uit « *het opstellen, het toepassen (...) van een beleid inzake de beveiliging en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer* ».
42. De AVG legt immers aan de verwerkingsverantwoordelijke specifiek de verantwoordelijkheid op om de passende technische en organisatorische maatregelen te treffen, waaronder een passend gegevensbeschermingsbeleid (artikel 24.1 *juncto* artikel 24.2 AVG).
43. Bovendien zoals gepreciseerd staat in de richtsnoeren van de Autoriteit over dit onderwerp mag « *de functionaris geen functie binnen het organisme uitoefenen die hem ertoe noopt de de doeleinden en middelen van de verwerking te bepalen* ». De rol van de functionaris bestaat uit advies verstrekken en begeleiden van de verwerkingsverantwoordelijke en de verwerker bij de uitvoering van de AVG, alsook het toezicht op die uitvoering.
44. De functionaris kan dus niet diegene zijn die de doeleinden van een privacybeleid bepaalt of uitvoert (zie naar analogie, de aanbeveling van de Gegevensbeschermingsautoriteit nr. 04/2017 van 24 mei 2017 betreffende de rol van de functionaris voor gegevensbescherming, blz. 18, punt 48: « *Op dezelfde wijze is hij betrokken bij de gegevensbeschermingseffectenbeoordeling zonder daarvoor evenwel de verantwoordelijkheid te dragen (wat toekomt aan de verwerkingsverantwoordelijke), hij zal de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker adviseren over de beveiliging zonder zelf de noodzakelijke maatregelen uit te voeren. Indien hij dit zou doen, zou hij zich ten aanzien van zijn functie in een ontoelaatbaar belangenconflict bevinden* »).
45. Daarom stelt de Autoriteit voor om erin te voorzien dat de toekomstige functionaris voor gegevensbescherming van het Register niet belast wordt met de opmaak en de uitvoering of het actualiseren van een beveiligingsbeleid en privacybescherming maar met het verstrekken van advies hierover aan de verwerkingsverantwoordelijke.

c) Beveiligingsmaatregelen

46. Krachtens artikel 24 van de AVG, is de verwerkingsverantwoordelijke verplicht om alle technische en organisatorische maatregelen te nemen die noodzakelijk zijn om de veiligheid van de gegevens te garanderen. De Autoriteit verwijst hiervoor naar de "*Referentiemaatregelen voor de beveiliging van elke verwerking van persoonsgegevens*" terug te vinden op haar website⁵.
47. De gevoelige persoonsgegevens - waaronder de gerechtelijke gegevens (artikel 10 van de AVG) - rechtvaardigen strengere beveiligingsmaatregelen.
48. In dit opzicht stelt de Autoriteit tot haar tevredenheid vast dat het wetsontwerp een verplichting tot beroepsgeheim oplegt, zoals bedoeld in artikel 458 van het Strafwetboek, aan eenieder die in welke hoedanigheid ook deelneemt aan de verzameling, de verwerking of de mededeling van de gegevens van het Register of kennis heeft van die gegevens (artikel 88 van het Voorontwerp van wet).
49. Gelet op het gevoelig karakter van de verwerkte gegevens en op de rol van "*authentieke bron*" die aan het toekomstig register wordt toegekend, verzoekt de Autoriteit om overeenkomstig artikel 35.3.b van de AVG, voorafgaand aan de verwerking een effectbeoordeling uit te voeren op de voorgenomen, nieuwe verwerkingen, tenzij er in het kader van de goedkeuring van de juridische grond die momenteel voor advies van de Autoriteit voorligt, op grond van artikel 35.10 van de AVG, voorafgaand een algemene effectbeoordeling werd verricht.
50. Het Register zal de authentieke bron zijn voor alle gegevens die erin zijn opgenomen (artikel 86 van het Voorontwerp van wet). Er wordt in voorzien dat elk papieren document dat aan de griffie wordt bezorgd, zal worden omgezet in elektronisch formaat en door de Griffie zal worden opgeladen in het Register. Als deze papieren stukken die in het register in digitaal formaat werden omgezet eveneens beschouwd worden als authentieke gegevens, verzoekt de Autoriteit om te voorzien in een geschikte procedure die het authentiek karakter waarborgt van deze documenten, met name, dat erop wordt toegezien dat het papieren document wordt omgezet in een onwijzigbaar formaat (zoals de gegevens die rechtstreeks in het Register worden ingebracht). De Autoriteit verzoekt ook om de nodige procedures in te voeren waarmee de eiser zijn rechten kan doen gelden ingeval van fouten bij de conversie (bijvoorbeeld verminking) van het papieren document. Hiertoe lijkt het ook verstandig om bij

---

5

http://www.privacycommission.be/sites/privacycommission/files/documents/referentiemaatregelen_voor_de_beveiliging_van_elke_verwerking_van_persoonsgegevens.pdf

de conversie van het papieren formaat naar het "Register-formaat" te voorzien in een timestamp.

51. Zoals eerder al vermeld, is de toegang tot de gegevens van het Register beperkt tot de categorieën personen, limitatief omschreven in het Voorontwerp van wet, en kan de toegang tot het Register echter worden uitgebreid naar andere personen via een Koninklijk besluit dat wordt genomen na raadpleging van de Autoriteit (artikel 88, §1 en §2 van het Voorontwerp). Het is waar dat er een vertrouwelijkheidsplicht rust op iedere persoon die op grond van artikel 458 van het Strafwetboek, deelneemt aan het verzamelen, verwerken of meedelen van gegevens van het Register. De Autoriteit is evenwel van mening dat er bijkomende garanties moeten worden ingevoerd zodat een controle mogelijk is naar de hoedanigheid en het belang van de personen die toegang kregen tot de gegevens van het Register

52. Er is bepaald dat de modaliteiten voor de inrichting en werking van het Register evenals de modaliteiten voor toegang en inschrijving in het Register door de Koning worden vastgesteld na advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit. De Autoriteit vindt het evenwel noodzakelijk om meteen te benadrukken dat volgens haar, het informaticasysteem om het Register te raadplegen, de hoedanigheid van de personen moet kunnen controleren die het Register willen raadplegen en dat het ook mogelijk moet zijn om een controle *a posteriori* te verrichten naar het belang die zij hebben om dit Register te raadplegen (vb. lopend gerechtelijk dossier).

OM DEZE REDENEN,,

Brengt de Autoriteit een gunstig advies uit over het Voorontwerp van wet, op voorwaarde dat rekening wordt gehouden met haar opmerkingen in voorliggend advies:

- Paragraaf 1: de verwijzingen naar de privacywetgeving aanpassen, met name verwijzen naar de Gegevensbeschermingsautoriteit in plaats van naar de Privacycommissie;

- Paragraaf 11: nadere omschrijving van het statuut van de papieren stukken van het register die voor de inwerkingtreding van het Voorontwerp werden verzameld: gelden deze als authentieke bron?;

- Paragraaf 12: nadere omschrijving van het verband tussen het « administratief dossier » waarvan sprake in de artikelen 83a en 86 van het Voorontwerp en het « Register »;
- Paragraaf 15: nader omschrijven welke gegevens deel uitmaken van het Register zodat het Register kan dienen als authentieke bron;
- Paragraaf 26 en 34: voorzien in een heldere informatie voor de betrokkenen over hun recht om een klacht in te dienen bij een toezichthoudende autoriteit, met name bij een fout in de gegevensbank van het Register en dit in functie van de nog te bepalen bevoegde autoriteit;
- Paragrafen 30 en 36: Nadere omschrijving van rol van de rechterlijke orde met betrekking tot de geplande gegevensverwerking en de eventuele gevolgen voor het autonome beheer als voorzien in de voormelde wet; ophelderen in welke mate de rechterlijke orde en de FOD Justitie al dan niet gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken zijn, waarna desgevallend de bevoegde autoriteit voor het toezicht op de verwerking eveneens moet worden opgehelderd; ophelderen hoe de aangeduide verwerkingsverantwoordelijken in de mogelijkheid zijn om de doeleinden en de middelen van de verwerking te bepalen overeenkomstig de definitie van verwerkingsverantwoordelijke als omschreven in de AVG;
- Paragrafen 37 - 45: voor zover de FOD Justitie verwerkingsverantwoordelijke is, de rol aanpassen die is toegekend aan de "aangestelde voor gegevensbescherming" overeenkomstig de opdrachten bepaald in artikel 38 van de AVG ter naleving van de onafhankelijkheidsvoorwaarde; hem niet belasten met de opmaak en de uitvoering of het actualiseren van een beveiligingsbeleid en privacybescherming maar met het verstrekken van advies hierover aan de verwerkingsverantwoordelijke;
- Paragraaf 49: voorafgaand aan de verwerking een effectbeoordeling uitvoeren op de voorgenomen, nieuwe verwerkingen overeenkomstig artikel 35.3 van de AVG, tenzij er in het kader van de goedkeuring van de juridische grond die momenteel voor advies van de Autoriteit voorligt, op grond van artikel 35.10 van de AVG, voorafgaand een algemene effectbeoordeling werd verricht;
- Paragraaf 50: voorzien in een geschikte procedure die het authentiek karakter waarborgt van deze documenten, met name deze die op papier werden ingediend en door de griffies opgeladen in het Register; voorzien in de noodzakelijke procedures waarmee de eiser zijn rechten kan doen gelden ingeval van fouten bij de conversie van het papieren document;

- Paragrafen 51 en 52: via het toegangssysteem tot het Register voorzien in een controle van de kwaliteit en het belang van de personen die de gegevens hebben verkregen uit het Register; de personen van wie de gegevens in het Register worden verwerkt, de mogelijkheid geven om toegang te hebben tot de personen of categorieën personen die hun gegevens hebben geraadpleegd in het Register;

De Wnd. Administrateur,

De Voorzitter,

(get.) An Machtens

(get.) Willem Debeuckelaere